

Danmarks Naturfredningsforening-Syddjurs

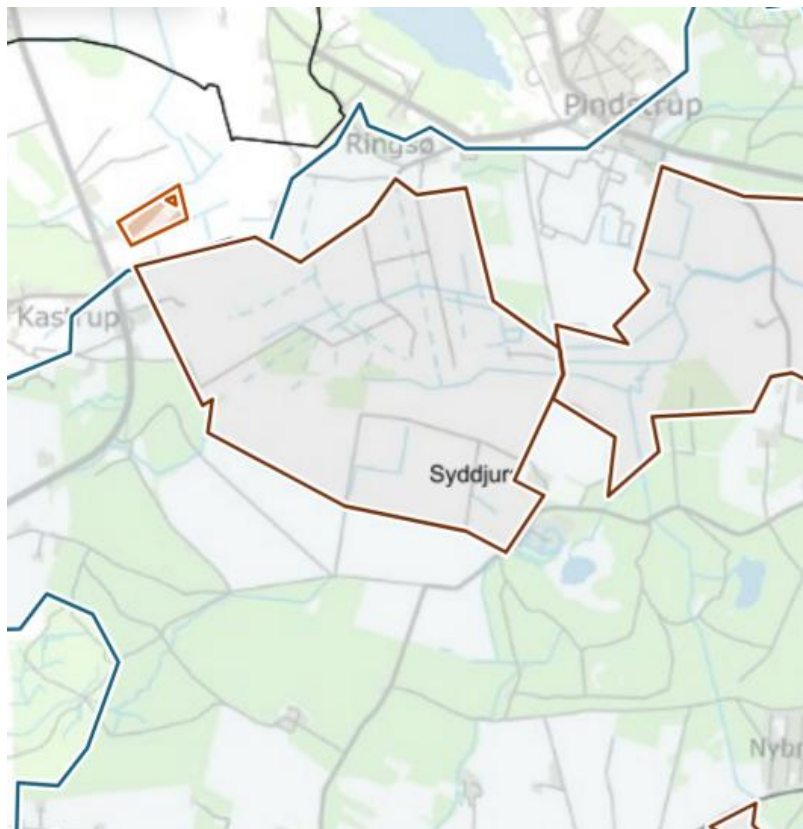
Vurdering af projekter om solceller og vindmøller ved Kastrup Mose og Skaføgaard hybrid

Arealerne for ansøgningernes projektområder for vindmøller overlapper delvis hinanden, hvorfor vi har valgt at behandle dem i dette fælles dokument.

Indledende kommentarer

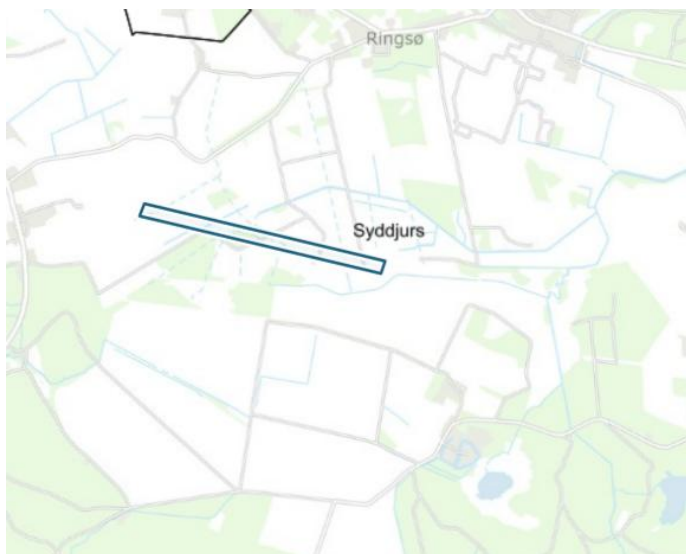
- Anlægsarbejde og placeringen af 5 vindmøller (Kastrup Mose) skal tage hensyn til behovene for naturbeskyttelse (se nedenfor)
- Skaføgaard Hybridpark har ønske om at opføre 5 vindmøller (150m) på et areal, der grænser op til projektområdet for Vindmøller ved Kastrup Mose. Skaføgaard har desuden planlagt for 175 ha solceller. 10 vindmøller i samme område vil alt andet lige give en dobbelt så stor påvirkning på naturen i området, hvilket bør undgå
- Skaføgaaards arealer (højjord) mod Hvilsager skov skal friholdes for solceller og gødsning – der er plads til et alternativt område for solceller mod øst og sydøst (se nedenfor)
- Alle arealer i begge projekter skal friholdes fra gødsning undtagen fra græssende dyr (aftaler med lodsejere/forpagtere). Da projektarealerne drives økologisk, er der et godt grundlag for at skabe merværdi for naturen
- Begge projekter er helt eller delvis placeret i områder, som er udpeget til udtagning af lavbundsjord i forbindelse med Lokal Trepert Djursland. Dette vil skærpe kravene til naturtilpasning og -hensyn

Kortudsnit fra MARS planlægning over udpegede lavbundsområder til omlægning i forbindelse med Lokal Trepert Djursland

Vindmøller i Kastrup Mose

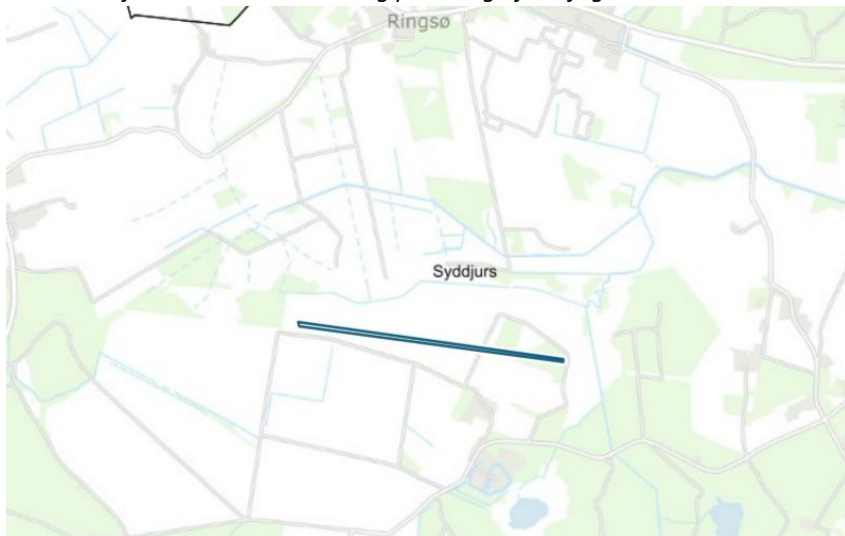
Kortudsnit fra Mars med omtrentlig placering af NRGIs vindmøllerække

<https://kortlink.dk/sgav/2ttbm>

Skaføgaard Hybridpark - vindmøller

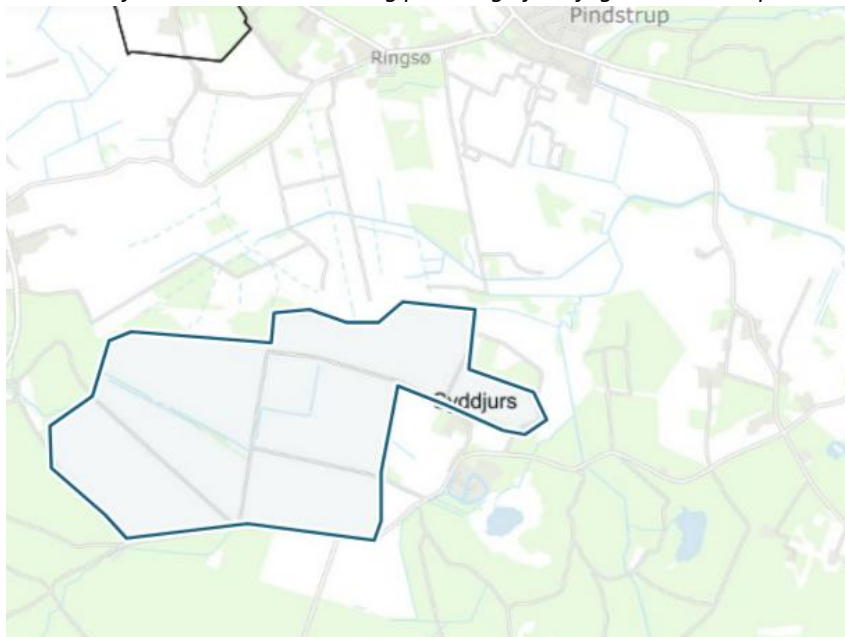
Kortudsnit fra Mars med omtrentlig placering af Skaføgaards vindmøllerække

<https://kortlink.dk/sgav/2tt8f>

Skaføgaard Hybridpark - solceller

Kortudsnit fra MARS med omtrentlig placering af Skaføgaards solcellepark

<https://kortlink.dk/sgav/2ttbq>

A) Vedr. Projektforslag og ansøgning ifm. Opstilling af vindmøller syd for Ringsø. Vindmøller ved Kastrup Mose

Projektholder: NRGi Renewables.

Omfang: 5 vindmøller (150m) eller 4 vindmøller på 185m, mulighed for batteriløsning, dedikeret linje til virksomheden Kronospan, mulighed for omlægning til hel eller delvis eldrift for Auning Fjernvarme.

Projektområdet ligger i en ådal med kvægbrug i lavbundsområde omkranset af levende hegn. Markerne i projektområdet er økologiske. Der er lavereliggende arealer som ikke drives intensivt, og der er § 3 natur i projektområdet.

Vi ser disse behov for naturbeskyttelse ud fra de foreliggende oplysninger om naturtilstand i området. Afhængig af det kommende screeningsforløb er det muligt, at vi i dialog med kommunen og interessenter vender tilbage med andre forslag til naturbeskyttelse.

	Behov for naturbeskyttelse	Ja	Nej
1	Landskab mv. og omkring projektområdet, §3 natur, biodiversitet	x	
2	Jordbund	x	
3	Naturværdier (på HNV skala stigende fra 0-12)	x	
4	Natura 2000 områder		X
5	Strengt beskyttede fugle (Bilag I arter), dyre- og plantearter (Bilag IV-arter)	x	
6	Drikkevandsinteresser	x	
7	Afværgeforanstaltninger, f.eks. ændret placering, beskæring af areal, mv.	x	
8	Muligheder for merværdi (gevinster) for natur og miljø	x	x

Vi skelner mellem høj væsentlighed og mellemvæsentlighed i det følgende.

1. Landskab mv. og omkring projektområdet, §3 natur, biodiversitet

Høj væsentlighed:

Lavbund (vådlægning/naturgenopretning): Området ligger midt i et sammenhængende lavbundskompleks med 6–12 % tørv og er oplagt til vådlægning/naturgenopretning. Det underbygges af lavbunds-potentialekortet, hvor store dele scorer 7–8/10. Vindmøller kan låse hydrologien, hvis veje, kranpladser, fundamenter og kabelgrave dræner, komprimerer eller afskærer naturlige vandveje og vandbevægelser i de øvre jordlag. Det kan gøre en fremtidig genopretning dyrere eller urealistisk (lock-in). Vindmølleprojektet er placeret i et område, som er udpeget til udtagning af lavbundsjord i forbindelse med Lokal Trepert Djursland. Dette vil skærpe kravene til naturtilpasning og -hensyn.

§3-natur (mose/eng/sø): Der ligger både mose, eng og sø tæt på de planlagte anlæg (<50 m). Disse naturtyper er hydrologisk styrede. Selv midlertidige grundvandssænkninger og åbne kabelgrave kan sænke vandspejl eller ændre opholdstid, hvilket kan føre til en tilstandsændring af §3-natur.

Økologiske forbindelser (vedtaget): Projektområdet ligger i udpegede korridorer for naturens gennemgang mellem kerneområder. Veje, teknikarealer, lys og ændret hydrologi kan fragmentere eller indsnævre forbindelserne og skabe "flaskehalse". Forbindelserne skal opretholdes funktionelt.

Biodiversitet – høje prioriteringer + DCE's 30 %: Området har biodiversitetsprioritering 7–9/12 flere steder og er med i DCE's forslag til 30 % beskyttet natur (prioritet 2). Det signalerer høj naturværdi og genopretningspotentiale, hvorfor anlæg bør tilpasses for at undgå forringelser og lock-in (kilde: DCE (Nationalt center for miljø og energi)).

2. Jordbund

Mellemvæsentlighed

Overvejende sandede/lerblandede sandjorde (JB2–JB4) med lokale lommer af humus/tørv (JB11). Sandede jorde giver lang rækkevidde ved midlertidig sænkning af vandstanden og "skygge-dræn" i kabelgrave. JB11-jorde er meget følsomme for komprimering/udtørring og CO₂-frigivelse. Det stiller høje krav til håndtering af hydrologi både i forbindelse med anlæg og drift – undgå dræning.

3. Naturværdier (HNV)

Mellemvæsentlighed

Området lige syd for har en høj naturværdiscor (HNV) på 9–10 på en skala fra 0-12. Der er derfor stort potentiale for yderligere naturværdier i området, som vil give øgede krav til naturhensyn i udformningen af anlægget og indebære behov for afværgeforanstaltninger.

5. Bilag arter (strengt beskyttede fugle) Bilag IV arter (strengt beskyttede dyre- og plantearter)

Mellemvæsentlighed

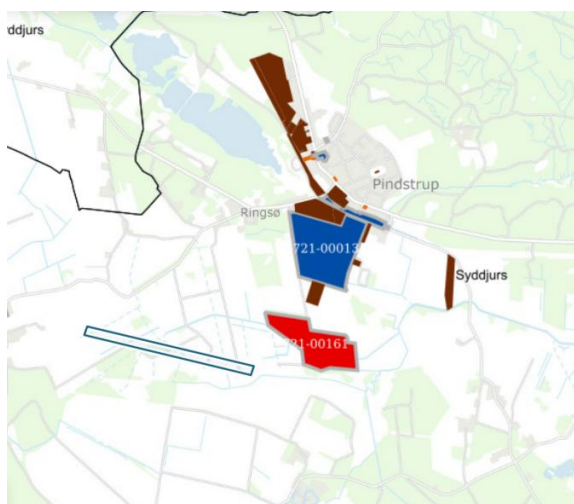
Arter (rød glente, sort stork, flagermus): I projektområdet er der registreret både rød glente og sort stork. Projektet ligger desuden mellem flere mindre bondeskove/læhegn, hvor der er flagermus. Dette medfører en risiko for kollision, fortrængning og barriereeffekt, som skal undersøges.

7. Afværgeforanstaltninger, f.eks. ændret placering, beskæring af areal mv.

DN Syddjurs ønsker bufferzoner (beskrevet i vedlagte Rapport vedrørende Vindmøller ved Kastrup Mose v/Lasse J.B. Pedersen, Klima- og Energipolitisk konsulent i DN). Desuden ønskes en placering af vindmøllerækken, som rykker den væk fra §3 områderne i beskyttelsesøjemed.

Som beskrevet ovenfor i punkterne 1,2 og 5 så er det vigtigt, at der tages højde for områdets hydrologi i anlægsarbejdet – det gælder også en evt. ny vejføring, der fører tung trafik til og fra Kronospan uden om Pindstrup og Ringsø (tidligere forslag fra Distriktsrådet for Pindstrup og omegn) og respektafstand til det forureneede område vest for Skydebanen – (se kort nedenfor)

Kortudsnit fra MARS med jordforurening

8) Muligheder for merværdi (gevinster) for natur og miljø

Ansøgningen nævner ikke, at arealer i projektområdet drives økologisk. Økologisk drift er et godt grundlag for at gå videre i naturbeskyttelsen. Der er muligheder for at skabe biotoper med bevoksninger, som giver større biodiversitet, som supplerer den økologiske drift. Desuden muligheder for levende hegn, der skaber sammenhæng mellem eksisterende hegn/bondeskove og § natur og at lade naturen råde (kvasbunker, friholde hjørner, randzoner for oprydning). Dette forudsætter naturligvis aftale med lodsejere/forpagter

B) Vedr. Projektforslag og ansøgning Skaføgaard Hybridpark

Projektholder: Copenhagen Energy

Omfang: 175 ha solceller, 5 vindmøller (150m) med batterianlæg samt nettilslutning med ca. 7 km kabelanlæg til Mesballe transformatorstation fra Skaføgaard.

Projektområdet ligger i en ådal med økologisk dyrkede marker i lavbundsområde omkranset af levende hegn, skovbryn mod vest ved Auningvej. Mod nord ligger arealer for den ligeledes økologisk malkekvægsbedrift Karensminde.

Vi ser følgende behov for naturbeskyttelse i forhold til oplysninger. Afhængig af det kommende screeningsforløb er det muligt, at vi i dialog med kommunen vender tilbage med andre forslag til naturbeskyttelse.

	Behov for naturbeskyttelse	Ja	Nej
1	Landskab mv. og omkring projektområdet, §3 natur, biodiversitet	x	
2	Jordbund	x	
3	Naturværdier (på HNV skala stigende fra 0-12)	x	
4	Natura 2000 områder		x
5	Strengt beskyttede fugle (Bilag I arter), dyre- og plantearter (Bilag IV-arter)	x	
6	Drikkevandsinteresser	x	
7	Afværgeforanstaltninger, f.eks. ændret placering, beskæring af areal, mv.	x	
8	Muligheder for merværdi (gevinster) for natur og miljø	x	x

Vi skelner mellem høj væsentlighed og mellemvæsentlighed i det følgende.

1. Landskab mv. og omkring projektområdet, §3 natur, biodiversitet

Høj væsentlighed

Ansøger gør ikke opmærksom på behovet for, at der skal laves lokalplan og VVM-undersøgelse. Da arealerne drives økologisk er der et godt grundlag for naturpotentialer i området i forbindelse med projektet. Det er afgørende at hævde naturbeskyttelsen på:

Lavbund (vådlægning/naturgenopretning):

Området ligger midt i et sammenhængende lavbundskompleks med > 6–12 % tørv og er oplagt til vådlægning/naturgenopretning. Det underbygges af lavbunds-potentialekortet, hvor store dele scorer 7–8/10. Vindmøller kan låse hydrologien, hvis veje, kranpladser, fundamenter og kabelgrave dræner, komprimerer eller afskærer naturlige vandveje. Det kan gøre en fremtidig genopretning dyrere eller urealistisk (lock-in). Vindmølleprojektet er placeret i et område, som er udpeget til udtagning af lavbundsjord i forbindelse med Lokal Trepert Djursland. Det samme gælder for en del af solcelleområdet. Dette vil skærpe kravene til naturtilpasning og -hensyn.

§3-natur (mose/eng): Der ligger både eng og mose i projektområdet og ved projektområdet (<50 m). Disse naturtyper er hydrologisk styrede. Selv midlertidige grundvandssænkninger og åbne kabelgrave kan sænke vandspejl eller ændre opholdstid, hvilket kan føre til en tilstandsændring af §3-natur.

§3 natur (Beskyttet vandløb): Ansøger har ikke gjort rede for, hvordan ansøger vil sørge for at opretholde respektafstand på 150 meter til det beskyttede vandløb midt i projektområdet

Skovbyggelinjer: De er ikke overholdt i projektområdets sydvestlige del og østlige del med respektafstand på 300 meter

Økologiske forbindelser (vedtaget): Projektområdet ligger i udpegede korridorer for passager mellem kerneområder. Veje, teknikarealer, lys og ændret hydrologi kan fragmentere eller indsnævre forbindelserne og skabe "flaskehalse". Forbindelserne for fri passage skal opretholdes.

Biodiversitet – høje prioriteringer + DCE's 30 %: Området har biodiversitetsprioritering 7–9/12 flere steder og er med i DCE's forslag til 30 % beskyttet natur (prioritet 2). Det signalerer høj naturværdi og genopretningspotentiale, hvorfor anlæg bør tilpasses for at undgå forringelser og lock-in.

2. Jordbund

Overvejende sandede/lerblandede sandjorde (JB2–JB4) med lokale lommer af humus/tørv (JB11). Sandede jorde giver lang rækkevidde ved midlertidig sænkning og "skygge-dræn" i kabelgrave. JB11-jorde er meget følsomme for komprimering/udtørring og CO₂-frigivelse. Det stiller høje krav til håndtering af hydrologi både i forbindelse med anlæg og drift.

3. Naturværdier (HNV)

Mellemvæsentlighed

Naturværdier (HNV): Området lige nord for projektområdet har en høj naturværdiscore (HNV) på 9– 10 på en skala fra 0-12. Dette indikerer potentiale for yderligere naturværdier i området som kan øge krav til design-hensyn og afværgeforanstaltninger.

5. Bilag I arter (strengt beskyttede fugle) Bilag IV-arter (strengt beskyttede dyre- og plantearter)

Mellemvæsentlighed

Arter (rød glente, flagermus, traner, havørne, gæs og svaner): I projektområdet er der registreret disse arter. Projektet ligger desuden mellem flere mindre bondeskove/læhegn og skovbryn, hvor der er flagermus.

Kronhjorte i brunst samles i projektområdet. Dette medfører en risiko for kollision, fortrængning og barriereeffekt, som skal undersøges.

8) Muligheder for merværdi (gevinster) for natur og miljø

Ansøgningen nævner ikke, at arealer i projektområdet drives økologisk. Økologisk drift er et godt grundlag for at gå videre i naturbeskyttelsen. Der er muligheder for at skabe biotoper med bevoksninger, som giver større biodiversitet, som supplerer den økologiske drift. Desuden muligheder for levende hegn, der skaber sammenhæng mellem eksisterende hegn/bondeskove og §3 natur og at lade naturen råde (kvasbunker, friholde hjørner, randzoner for oprydning). Der kan med fordel skabes ny natur i forbindelse med etableringen af solcelleanlægget f.eks. med inspiration fra vedlagte Naturplan for solcellepark Vejling (Lemvig afdeling i Danmarks Naturfredningsforening).

Sammenfatning – behov for naturbeskyttelse i ansøgningerne herunder afværgeforanstaltninger og muligheder for merværdi

Skaføgaard Hybridpark har ønske om at opføre 5 vindmøller (150m) på et areal, der grænser op til og delvis overlapper projektområdet for Vindmøller ved Kastrup Mose. Skaføgaard har desuden planlagt for 175 ha solceller. 10 vindmøller i samme område vil alt andet lige give en dobbelt så stor påvirkning på naturen i området. Det bør undgås.

DN-Syddjurs foreslår:

- At der ikke anlægges solceller i den vestlige af det ansøgte areal (vist med grøn skravering), men at markerne tæt på Skaføgaard i den østlige ende (vist med sort skravering) til gengæld kan benyttes til solceller, jf. kort nedenfor.
- Der laves en naturplan for, hvordan der kan skabes mere natur i solcelleanlæggets arealer, samt plejeplan for den videre forvaltning af naturen i området.
- Skaføgaards og NRGIs projektarealer friholdes fra gødskning undtagen fra græssende dyr (aftaler med lodsejere/forpagtere)
- Placering af 5 vindmøller (NRGi) skal tage hensyn til behovene for naturbeskyttelse (se ovenfor)

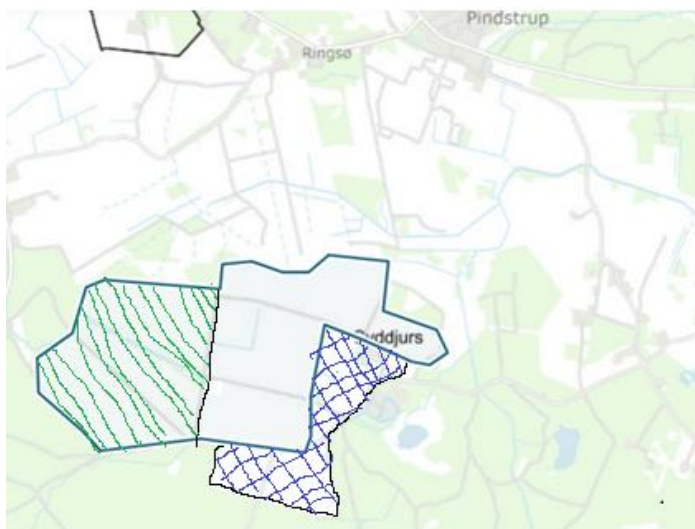
Nettilslutning

Skaføgaard-ansøgningen anfører, at der skal ske en nettilslutning til en transformerstation i Mesballe (ca. 7 km i luftlinje).

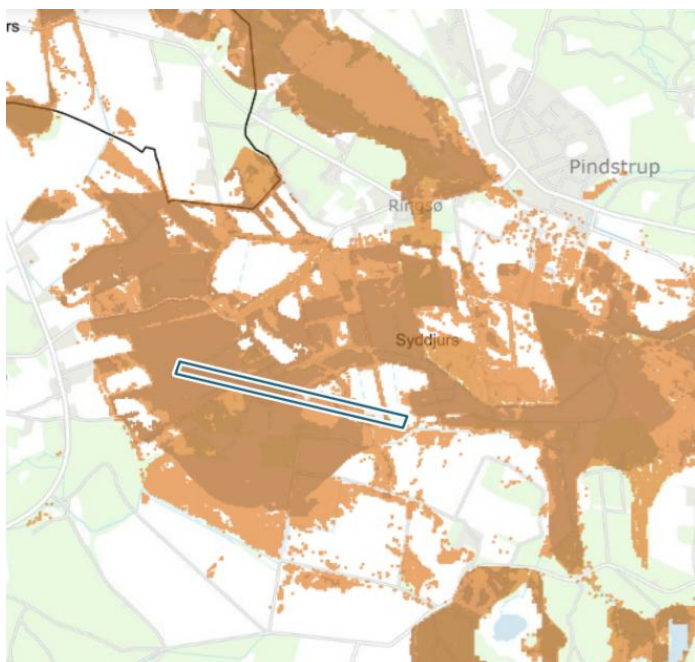
DN Syddjurs vurderer, at et nedgravet kabel til nærmeste tilslutningspunkt er at foretrække af hensyn til de landskabelige værdier. Der er desuden behov for beskyttelse af de omlagte lavbundsområder mellem Skaføgaard og Mesballe.

Kortmateriale til illustration af ovenstående

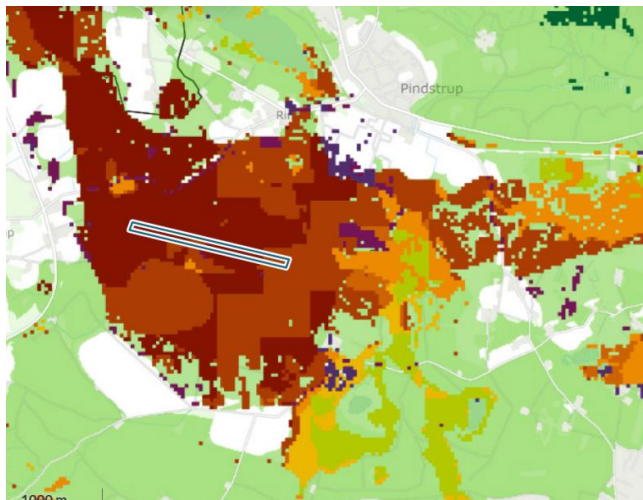
Kortudsnit fra MARS med omtrentlig angivelse af solcellernes placering. Med grøn skravering i vest er vist område, der foreslås friholdt for solceller. Med sort skravering i øst er vist områder, der kunne benyttes til solceller sammen med det midterste areal, som allerede foreslået i ansøgningen.

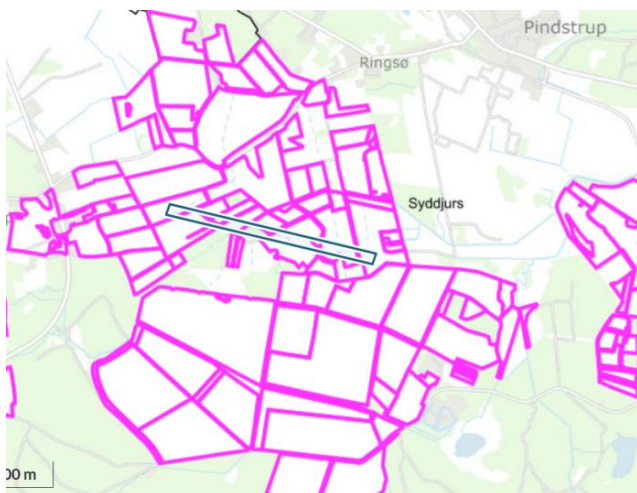
Kortudsnit fra MARS med lavbund-/tørvejord

Kortudsnit fra MARS med biodiversitet og forslag til 30% beskyttet natur

NRGIs vindmøller. Omtrentlig indtegning i MARS vist sammen med de økologiske arealer i området

Skaføgaard vindmøller. Omtrentlig indtegning i MARS vist sammen med de økologiske arealer i området

